

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Одељење за социологију Филозофског факултета је за потребе процеса акредитације спровело истраживање испитивања квалитета студија из перспективе свршених студената три нивоа студија – основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија, и посебно ситраживање послодваца који запошљавају свршене студенте социологије сва три нивоа студија, као део процеса самовредновања. Испитивање је спроведено током октобра 2020. године путем онлајн упитника који је био дистрибуиран на више начина до циљних група.

Резултати анкетног истраживања дипломираних студената на Одељењу социологију

У истраживању је учествовало 213 испитаника, од чега је 147 дипломираних социолога, 38 мастер дипломираних социолога и 28 доктора социолошких наука. Просечан узраст за дипломиране социологе је 35,7 година, за мастер дипломиране социологе 32,2 док је за докторе социолошких наука просек година 43,4. На одговоре упитника су чешће одговарале жене 68% него мушкарци 32% али тај однос осликава и полну структуру приликом уписа и завршавања факултета. Око половине (48,4%) је изјавило да ради у струци, и то учешће расте са нивоом завршеног степена, па тако 93% доктора наука ради у струци, 63% мастер дипломаца и 36% дипломираних социолога.

Током испитивања, посатављена су следећа питања на која су испитаници могли да одговоре на скали ликертовог типа где је 1 означавало „нимало нисам задовољан“, а оцена 5 „потупно сам задовољан“:

1. Општим нивоом знања које сте стекли током студија
2. Квалитетом наставног кадра
3. Стеченим теоријским знањем
4. Стеченим практичним знањима и праксом коју сте имали током студија
5. Нивоом оспособљености за рад у струци
6. Вашом припремљеношћу за тимски рад
7. Вашом припремљеношћу за самостални рад
8. Примењивошћу стеченог знања у пракси
9. Стеченим организационим вештинама
10. Критичким и аналитичким мишљењем и способношћу за решавање проблема
11. Флексибилношћу и способношћу за прилагођавање различитим пословним ситуацијама
12. Оспособљеношћу за јасно комуницирање својих идеја усмено или у писаној форми

Табела 4.1 *Просечне оцене (μ) на ставкама за сва три нивоа студија*

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ДАС	μ	4.25	4	4.29	2.82	4	3.61	4.36	3.54	3.21	4.29	3.57	4.21
МАС	μ	4.05	3.95	4.18	2.26	3.18	3.87	4.03	3.16	3.13	4.45	3.82	4.18
ОАС	μ	4.03	3.96	4.22	2.5	3.08	3.67	3.86	2.97	3.3	4.43	3.71	4.42
Укупно	μ	4.07	3.96	4.22	2.5	3.22	3.7	3.95	3.08	3.26	4.41	3.71	4.35

Из табеле је јасно да је степен задовољства студијама на сва три ниво на високом просечном нивоу (изнад 4) или изнад теоријског просека (3) означавајући да су испитаници у већој мери задовољни него незадовољни. Студенти ДАС су најзадовољнији припремљеношћу за самостални рад, критичким и аналитичким мишљењем и способношћу за решавање проблема, стеченим теоријским знањем, општим нивоом знања, оспособљеношћу за јасно комуницирање својих идеја усмено или у писаној форми, а најмање стеченим практичним знањима и праксом коју су имали током студија, организационим вештинама и флексибилношћу и способношћу за прилагођавање различитим пословним ситуацијама.

Студенти МАС су нешто другачије изразили своје (не)задовољство. Највиши степен задовољства је са развијеним критичким и аналитичким мишљењем и способношћу за решавање проблема, стеченим теоријским знањем припремљеношћу за самостални рад, критичким и аналитичким мишљењем и способношћу за решавање проблема, оспособљеношћу за јасно комуницирање својих идеја усмено или у писаној форми, општим нивоом знања, а најмање су задовољни стеченим практичним знањима и праксом коју су имали током студија, стеченим организационим вештинама и примењивошћу стеченог знања у пракси.

Студенто ОАС су своје приоритете изразили на сличан начин као и студенти МАС, указујући да су задовољни теоријским знањима која добијају, критичким мишљењем и оспособљеношћу за јасно комуницирање својих идеја усмено или у писаној форми, али не и тако задовољни стеченим практичним знањима и праксом коју су имали током студија, примењивошћу стеченог знања у пракси, и нивоом оспособљености за рад у струци.

Од свих истраживаних показатеља, једино су стеченим практичним знањима и праксом током студија студенти свих нивоа више незадовољни него задовољни с обзиром да је вредност увек испод теоријског просека (3). Одељење за социологију је већ преузело кораке у правцу подизања практичних компетенција које би студенте приближило раду у струци. Оваја налаз ће нам бити смерница и за даље побољшање курикулума, увођење различитих облика практичне наставе, развијање „меких“ вештина, као и сарадњу са институцијама, предузећима који могу да побољшају шансе дипломаца на тржишту рада.

У овом правцу се крећи у препоруке анкетираних испитаника који наводе: „више практичног и примењивог знања“, „Више праксе и акценат на предметима који могу да дају више оспособљених кадрова у маркетингу и популарним областима, а мање теорије која не доприноси запошљавању.“, „Више праксе и могућност практичног рада током студија и пролазност при запослењу на основу стечене дипломе а не омаловажавање наше струке од стране других“, „Више праксе, мање теорије.

Повезивање студената са тржиштем рада“, „Препоручио бих више практичног рада усмереног на практичне вештине потребне за спровођење емпиријских социолошких истраживања.“, „Прилагођавање програма потребама тржишта рада (мање теорије, више праксе). Потпунија практична настава. Оспособљавање студената да самостално спроведу истраживање и анализу. Потпунија обука за СПСС и сличне алате.“